

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน โรงเรียนกับชุมชน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 32 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.2 ครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,047 คน

1.3 ประธานคณะกรรมการโรงเรียน ตามจำนวน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 32 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 289 คน คำนวณโดยใช้ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane 1967 : 886-887, อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2531 : 260) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน $\pm 5\%$ ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิตามโรงเรียนได้ 32 ชั้นภูมิ

ขั้นที่ 2 ในแต่ละโรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนตามสัดส่วน

ขั้นที่ 3 สุ่มจำนวนครูผู้สอน ในแต่ละโรงเรียนในขั้นที่ 2 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

จนได้ตัวอย่างครบตามต้องการ

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 การศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้บริหาร โรงเรียนและประธานคณะกรรมการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเดียวกัน ที่มีปัญหาการปฏิบัติงาน โรงเรียนกับชุมชนระดับ

ปานกลาง หรือน้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 10 คน เพื่อสัมภาษณ์แนวทางการปฏิบัติงาน โรงเรียนกับชุมชน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร

อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ประธานฯ	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ประธานฯ
เมือง	1. กำแพงเพชรพิทยาคม	1	139	1	1	38	1
	2. วชิรปราการพิทยาคม	1	71	1	1	20	1
	3. วัชรวิทยา	1	72	1	1	20	1
	4. หุ่นโพธิ์ทะเลพิทยา	1	33	1	1	9	1
	5. คนทีพิทยาคม	1	32	1	1	9	1
	6. โกสัมพีพิทยา	1	20	1	1	5	1
	7. นาน้อยคำวิทยา	1	27	1	1	7	1
	8. นครไตรตรังษ์	1	29	1	1	8	1
	9. หนองกองพิทยาคม	1	8	1	1	2	1
	10. วังตะเคียนประชานุสรณ์	1	13	1	1	3	1
	11. เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กำแพงเพชร	1	9	1	1	2	1
ขาณุ วร ลักษณ บุรี	12. ขาณุวิทยา	1	47	1	1	13	1
	13. โค้งไผ่วิทยา	1	35	1	1	10	1
	14. ปางมะค่าพิทยาคม	1	28	1	1	8	1
	15. สดกบาตรวิทยา	1	17	1	1	5	1
คลอง ขลุง	16. คลองขลุงราษฎร์รังสรรค์	1	53	1	1	15	1
	17. วังแฉมพิทยาคม	1	22	1	1	6	1
	18. วังไทรพิทยาคม	1	24	1	1	7	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ประชาชน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ประชาชน
พราน กระ ด้าย	19. พรานกระด้ายพิทยาคม	1	33	1	1	9	1
	20. พิไกรวิทยา	1	26	1	1	7	1
	21. เรืองวิทย์วิทยาคม	1	7	1	1	2	1
ไทร งาม	22. ไทรงามพิทยาคม	1	35	1	1	10	1
	23. บ่อแก้ววิทยา	1	13	1	1	4	1
ลาน กระ บือ	24. ลานกระบือวิทยา	1	46	1	1	13	1
	25. มัชฌิมพัชรกิติยาภา 2 กำแพงเพชร	1	26	1	1	7	1
	26. ราษฎร์ปรีชาวิทยาคม	1	21	1	1	6	1
ทุ่ง ทราย	27. ทุ่งทรายวิทยา	1	42	1	1	12	1
กิ่ง อ. ปางศิ ลาทอง	28. ปางศิลาทองศึกษา	1	22	1	1	6	1
กิ่ง อ. บึงดา มัทคี	29. ระหานวิทยา	1	31	1	1	8	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ประชาชน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ประชาชน
คลอง ลาน	30. คลองลานวิทยา	1	46	1	1	13	1
	31. สังกามพิทยาคม	1	11	1	1	3	1
	32. คลองลานพัฒนาจินดาศักดิ์	1	8	1	1	2	1
	รวม	32	1,047	32	32	289	32

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1.แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ

แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและฉบับที่ 2 ครูผู้สอนเป็นผู้ตอบ มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าเป็น 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับประธานคณะกรรมการ โรงเรียนเป็นผู้ตอบ

มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน โรงเรียนกับชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าเป็น 5 ระดับคือ

5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหามาก

3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร โรงเรียน และฉบับที่ 2 สำหรับประธานคณะกรรมการ โรงเรียน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ในแต่ละฉบับมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน โรงเรียนกับชุมชน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด เกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ร่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

3. นำเครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาและเสนอแนะในด้านความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา ซึ่งประกอบด้วย

1. ศ. ดร. พันธุ์ หันนาคินทร์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2. ผศ. ดร. ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์

สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

3. ผศ. ดร. มะลิวัลย์ ดันดิสันติสม อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา

สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

4. ดร. ภาคภูมิ อินทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

5. นางสุธิดา กุลดิลกไพบุลย์ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการศึกษา สำนักงานสามัญศึกษา
จังหวัดกำแพงเพชร

4. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามและ
แบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการ โรงเรียน
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความชัดเจนของข้อความแล้วนำมาปรับปรุง

5. นำแบบสอบถาม ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา แล้วนำไปจัดพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ไปให้ผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์
ถึงผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 10 คน และประธานคณะกรรมการ โรงเรียน จำนวน
10 คน ที่มีปัญหาการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชนระดับปานกลาง น้อยหรือน้อยที่สุด

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน
ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง หลังจากได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหา การปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งรายชื่อของโรงเรียนปรากฏในภาคผนวก

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร โรงเรียน	32	30	93.75
ครูผู้สอน	289	277	95.84
ประธานคณะกรรมการ โรงเรียน	32	22	68.75
รวม	353	329	93.20

สำหรับแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน และประธานคณะกรรมการโรงเรียน จำนวน 10 คน ได้ข้อมูลครบ 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ใช้การหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลค่าเฉลี่ยด้วยเกณฑ์ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาในเรื่องนั้นมากที่สุด
 - 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาในเรื่องนั้นมาก
 - 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาในเรื่องนั้นปานกลาง
 - 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาในเรื่องนั้นน้อย
 - 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาในเรื่องนั้นน้อยที่สุด
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ และร้อยละ